

ЛІНА МИКОЛАЇВНА ЧЕМЕРИС

У розквіті сил і таланту зустрічає свій ювілей чарівна жінка та видатний учений-селекціонер, зав. сектору Білоцерківського дослідно-селекційної станції Ліна Миколаївна Чемерис.

Народилася Л.М. Чемерис 25 лютого 1937 року в м. Вороніж, Шосткінського району Сумської обл. У 1960 році закінчила Білоцерківський сільськогосподарський інститут, спеціальність – вчений агроном. І з 1960 року працює в ІБКіЦБ: на посадах молодшого наукового співробітника, старшого наукового співробітника, завідувача відділу селекції поліплоїдних цукрових буряків, завідувача лабораторії тетраплоїдних запилювачів, з 2016р. – зав.сектору тетраплоїдних запилювачів цукрових буряків Інституту біоенергетичних культур і цукрових буряків НААН України.

Загальний стаж роботи 60 років, із яких 57 – у колективі Білоцерківської дослідно-селекційної станції інституту біоенергетичних культур і цукрових буряків. Основні напрямки наукової діяльності: селекція, насінництво, генетика, цитологія цукрових буряків. Протягом 30 років вивчає генетичний контроль господарсько-цінних ознак цукрових буряків. Під її керівництвом виконуються кандидатські і докторська дисертаційні роботи.

Її трудова діяльність і наукові здобутки відзначені державними нагородами – медалями «За трудову доблесть» (1977), ВДНГ СРСР (1982, 1984), «Изобретатель СССР» (1982) і почесними грамотами Міністерства аграрної політики України (2005) та Аграрної Академії наук України (2008, 2012). Ще одна нагорода, якою має пишатися ювілярка, - висока повага й авторитет, якими оточене її ім'я в колективі, якому вона щиро й чесно служить ось уже 57 років.

Упродовж плідної праці на науковій ниві вона зробила значний внесок у розробку теоретичних основ селекції цукрових буряків на поліплоїдній основі; опублікувала більше 100 наукових робіт, 9 методичних рекомендацій, які висвітлюють питання гетерозису, ефективних методів добору, селективності запліднення, успадкування господарсько-корисних ознак, їх мінливості та кореляцій у тетраплоїдних форм та гібридах цукрових буряків від схрещування генотипів з різним рівнем геному. Нею виконано фундаментальні роботи з цитології поліплоїдних форм і методичного забезпечення створення та стабілізації нових тетраплоїдних ліній буряків цукрових із подальшим використанням їх у практичній селекції.

Л.М.Чемерис створила великий генофонд тетраплоїдних матеріалів однонасінної та багатонасінної форм цукрових буряків, а також самозапилених ліній, зареєстрованих у На-

ціональному центрі генетичних ресурсів рослин України. Використовуючи в селекційній практиці ці та інші надбання, за її участі створено і впроваджено у виробництво 17 сортів та гібридів буряків цукрових, занесених до Державного Реєстру, серед них гібриди новітнього покоління «Кварта» та «Злука – високопродуктивні і високо адаптовані до агроекологічних зон України.

Як визначний вчений, Л.М.Чемерис визнана на міжнародному рівні, вона є учасником Міжнародної програми з селекції цукрових буряків "Бетайнтеркрос", де гібриди, створені за участю її авторських тетраплоїдних ліній, часто посідають рейтингові місця, а також є компонентами високопродуктивних і високоадаптованих до агроекологічних зон України гібридів цукрових буряків новітнього покоління.

Ліна Миколаївна й нині сповнена нових планів та задумів, працює з великою самовіддачею на благо рідної України. Тож колектив Інституту щиро вітає ювіляра Ліну Миколаївну Чемерис і бажає міцного здоров'я, наснаги, нових звершень і здійснення творчих планів ще на довгі-довгі роки.

НАІЛЬ ГАЙФУЛЛОВИЧ ГІЗБУЛЛІН

27 березня 2017 р. виповнилося 80 років від дня народження відомого вченого за спеціальністю «селекція і насінництво», доктора сільськогосподарських наук, професора, члена-кореспондента Національної академії аграрних наук, науковця Інституту біоенергетичних культур і цукрових буряків Наїля Гайфулловича Гізбулліна, який присвятив науковій діяльності 56 років свого життя.

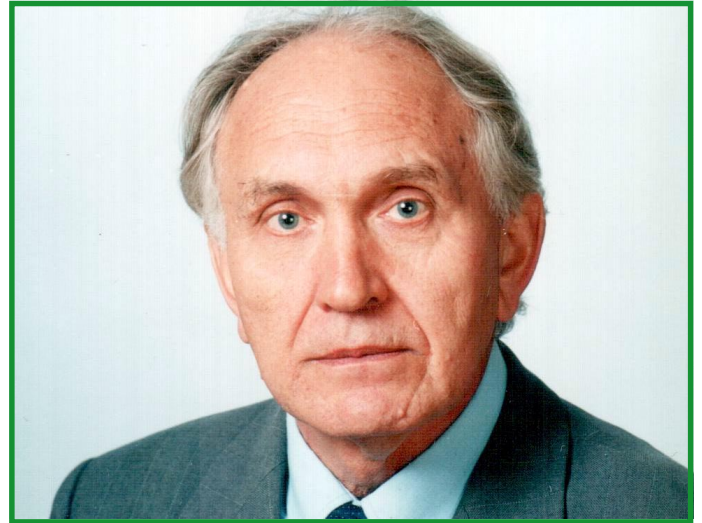
Народився Н.Г. Гізбуллін у республіці Башкирстан. З відзнакою закінчив спочатку сільськогосподарський технікум (1956р.), а потім отримав червоний диплом ученого агронома у сільськогосподарському інституті (1961 р.). Протягом 1961-1962 рр. працював науковим співробітником, директором дослідного господарства, зав. відділом Башкирського НДІСГ. Вся наступна (з 1966 р.) наукова діяльність пов'язана з Інститутом біоенергетичних культур і цукрових буряків. Тут закінчив аспірантуру, захистив кандидатську (1968 р.), докторську (1982 р.) дисертації. Працював на всіх «сходинах»

наукових посад: спочатку – молодшим, старшим науковим співробітником, потім – завідувачем наукових підрозділів, заступником директора Інституту, вченим секретарем. В усі ці роки був керівником проблем (замовлення - завдання колишнього МСГ СРСР), тем, завдань науково-дослідних робіт, гідно представляв українську науку на міжнародних конференціях у Франції, Англії, Бельгії, Китаї, Росії та ін. країнах.

Список його завершених і опублікованих наукових робіт включає великий перелік проблемних питань: особливості розвитку насінневих рослин різних біологічних форм цукрових буряків; способи й технологія вирощування насіння гібридів, створених на цитоплазматичній чоловічостерильній основі; екологія насіння цукрових буряків; застосування регуляторів росту для обробки насіння і вегетуючих рослин с.-г. культур, а також інших фізіологічно активних речовин (гербіцидів, десикантів); оптимізація живлення насінневих рослин; розсадний спосіб розмноження насіння; стан ґрунтової

мікрофлори залежно від застосування гербіцидів, технологія вирощування з використанням краплинного зрошення насінників та дослідження з інших питань. Результати цитолого-ембріологічних досліджень формування насіння, врожайності та якості насіння залежно від кліматичних умов географічних зон стали теоретичною базою для розміщення насінництва цукрових буряків у колишньому СРСР, зокрема в Україні. Ним розроблена низка методичних рекомендацій з інтенсивної технології розмноження насіння, національних стандартів насінництва буряків. Науково-обґрунтовані пропозиції автора були прийняті керівними органами України і колишнього Союзу. Протягом багатьох років Н.Г. Гізбуллін працює членом спецради із захисту дисертацій. Понад 10 років він був членом Держхімкомісії (з питань біологічної експертизи регуляторів росту рослин).

Він - автор 264 наукових праць, у т.ч. 2 книг і навчального посібника, має 8 авторських свідоцтв і 7 патентів на винахід і корисну модель. Під його керівництвом захищено 19 кандидатських і 4 докторські дисертації. Нагороджений 3 медалями, в т.ч. 2-ма медалями ВДНГ, має низку Почесних грамот (ІБКІЦБ, Президії НААН, Мінагрополітики України), почесну відзнаку НААН, відзнаку «Знак пошани» Мінагрополітики України, диплом МСГ РФ. Йому присвоєне почесне

звання «Заслужений діяч науки і техніки України».

Вельмишановний Наїлю Гайфулловичу! Сердечно вітаємо вас з нагоди ювілею!

ЕДУАРД РУДОЛЬФОВИЧ ЕРМАНТРАУТ

Ермантраут Едуард Рудольфович – відомий вчений у галузі рослинництва, кормовиробництва та методики дослідної справи зустрічає свій ювілей вагомими здобутками. Ним виконані фундаментальні дослідження з агробіологічного обґрунтування прийомів підвищення врожайності та поліпшення якості цукрових буряків та кормових культур у господарствах західного Лісостепу України. Результати досліджень були запроваджені в господарствах Вінницької, Хмельницької, Тернопільської та Чернівецької областей.

Е.Р.Ермантраут народився 16 лютого 1937 року в с. Олексіївка Олексіївського району Харківської області в сім'ї сільського вчителя.

Після закінчення Харківського сільгоспінституту (1959) отримав спеціальність вченого агронома, працював головним агрономом колгоспів «Шлях до комунізму» та «ім. Кірова» на Харківщині (1959-1963).

З 1963-1966 рр. – аспірант. У 1967 році після успішного захисту дисертації отримав ступінь кандидата с.-г. наук за спеціальністю 06.01.09 – Рослинництво. Працював головним економістом Белгородської обласної СДС, старшим науковим співробітником Івано-Франківської обласної сільськогосподарської дослідної станції, з якої за розпорядженням Главку науки Міністерства сільського господарства України був переведений на посаду заступника директора з наукової роботи Тернопільської обласної сільськогосподарської дослідної станції (1968).

У 1969 році Е.Р. Ермантраут був обраний за конкурсом на роботу в Кам'янець-Подільський сільськогосподарський інститут, де працював на посадах старшого викладача кафедри загального землеробства (1969-1974), доцента (1974-1994), професора і завідувача кафедри кормовиробництва (1994-1995).

У 1994 році захистив докторську дисертацію і отримав ступінь доктора с.-г. наук. Із 1995 до 2016 року - завідувач і головний науковий співробітник лабораторії математичного моделювання та інформаційних технологій ІЦБ УААН (із 2011 р. – ІБКІЦБ НААН України) і за сумісництвом – професор кафедри рослинництва і кормовиробництва НАУ. Він – автор понад 180 наукових праць, методичних розробок із планування експерименту, ведення електронних обліків і спостережень, аналізу та інтерпретації результатів наукових досліджень у

селекції й рослинництві; ним розроблені сучасні прикладні програми складання оптимальної структури експерименту та статистичному аналізу результатів досліджень на персональному комп'ютері.

Професор Е.Р.Ермантраут працював у складі комісій з акредитації вузів (Львівський СГІ, 1994 рік, Кіровоградський ДТУ, 1997 рік), очолював Державні екзаменаційні комісії (Кіровоградський ДТУ, 1997-1999 рр.; Подільський державний аграрно-технічний університет, 2003-2005 рр.; Харківський національний аграрний університет, 2006 р.; Житомирський національний аграрно-екологічний університет, 2007-2011 рр.).

Наукову й навчальну роботу Е.Р.Ермантраут веде у співдружності зі спеціалістами вітчизняних та іноземних установ, низкою закордонних фірм. Він - член ряду докторських спеціалізованих вчених рад: при НАУ (1995-1997), ІЦБ УААН (з 1995 по 2016 рік), Вінницькому державному аграрному університеті (з 1997-2006 рр.), Білоцерківському аграрному університеті з 2016 року, підготував 11 кандидатів с.-г. наук, активно працює з докторантами, аспірантами та пошукувачами.

Щиро вітаємо ювіляра і бажаємо на довгі роки міцного здоров'я, наснаги, нових творчих звершень.